

УКРАЇНА

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)

вул. Смоленська, 19, м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27

28.03.2017

№

3167/17.2.2/7-17

на №

Асоціація міст України ✓

вул. Січових Стрільців, 73, 11 пов., м. Київ

Асоціація міст України

**Івано-Франківське регіональне
відділення**

вул. Незалежності, 89, м. Івано-Франківськ,
Івано-Франківська обл., 76018

Асоціація міст України

Сумське регіональне відділення

вул. Троїцька, 26, 3 пов., м. Суми, 40022

Попаснянська міська рада

вул. Мічуріна, 1, м. Попасна, Луганська обл., 93301

Маріупольська міська рада

пр. Миру, 70, м. Маріуполь, 87500

Василівська міська рада

бульвар Центральний, 1, м. Василівка,
Запорізька обл., 71600

Городищенська міська рада

вул. Грушевського, 11, м. Городище, 19500

Вознесенська міська рада

пл. Центральна, 1, м. Вознесенськ, 56500

Кам'янська міська рада

вул. Героїв Майдану, 37, м. Кам'янка,
Черкаська обл., 20801

Тростянецька міська рада

вул. Миру, 6, м. Тростянець, Сумська обл., 42600

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), розглянула листи Асоціації міст України від 07.03.2017 № 5-86, Асоціації міст України Івано-Франківського регіонального відділення від 03.01.2017 № 01/2017, Асоціації міст України Івано-Франківського регіонального відділення від 03.01.2017 № 1, Асоціації міст України Сумського

регіонального відділення від 16.01.2017 № 10/05-01, Попаснянської міської ради від 12.01.2017 № 02/07-57, Маріупольської міської ради від 09.02.2017 № 3494-14066-01, Василівської міської ради від 19.01.2017 № 03-01-15/114, Городищенської міської ради від 25.01.2017 № 78.02/18, Вознесенської міської ради від 18.01.2017 № 134/01/01-02/11, Черкаської міської ради від 11.01.2017 № 16/01-04, Тростянецької міської ради від 24.02.2017 № 351, надіслані листом Секретаріату Кабінету Міністрів України від 14.03.2017 № 9488/1/1-17, та у межах своєї компетенції повідомляє наступне.

Щодо тарифів на електроенергію, яка використовується для зовнішнього освітлення населених пунктів

На сьогодні відповідно до законів України та нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України окремі групи споживачів мають знижені (у порівнянні з ринковими) тарифи на електроенергію, а енергопостачальні компанії – втрати, які виникають від різниці між ринковим і установленим (зниженим) тарифом.

З метою компенсації цих втрат та відповідно недопущення погіршення стану розрахунків на Оптовому ринку електричної енергії України енергопостачальним компаніям надається компенсація втрат (дотації) від здійснення постачання електричної енергії.

Зазначена компенсація включається до тарифів на електричну енергію для непобутових споживачів (промисловість, сільське господарство, залізничний транспорт, бюджетні організації та інші споживачі) та, відповідно, збільшує їх на 20 – 25%.

Таким чином, має місце перехресне субсидювання споживачів, які мають «пільгові» (знижені) тарифи (у тому числі, на зовнішнє освітлення населених пунктів), за рахунок інших споживачів електричної енергії.

Поетапна ліквідація перехресного субсидювання і вирівнювання тарифів на електричну енергію визначена в розділі XII Коаліційної угоди, укладеної учасниками коаліції депутатських фракцій Верховної Ради України VIII скликання.

Крім того, підпунктом 2 пункту 2 розділу VI Закону України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України» передбачена необхідність здійснення НКРЕКП заходів для застосування ринкових цін на електричну енергію для всіх категорій споживачів, крім визначених груп побутових споживачів.

Слід відмітити, що Програмою діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 14.04.2016 № 294 та схваленою Верховною Радою України 14 квітня 2016 року № 1099-VIII, передбачено ліквідацію перехресного субсидювання, забезпечення прозорості встановлення тарифів та ефективної системи надання адресних субсидій.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 року № 1192 «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України» з 01 січня 2017 року розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.10.2004 № 761-р «Про заходи щодо поліпшення освітлення населених пунктів» (згідно з яким, постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 22.10.2004 № 1030 було затверджено Порядок диференціювання за годинами доби тарифів на електроенергію, яка використовується для зовнішнього освітлення населених пунктів) втратило чинність.

З огляду на зазначене, НКРЕКП було прийнято постанову НКРЕКП від 15 грудня 2016 року № 2210 «Про визнання такою, що втратила чинність, постанови Національної комісії регулювання електроенергетики України», якою було визнано

такою, що втратила чинність, постанову Національної комісії регулювання електроенергетики України від 22 жовтня 2004 року № 1030 «Про Порядок диференціювання за годинами доби тарифів на електроенергію, яка використовується для зовнішнього освітлення населених пунктів» (зі змінами).

Ураховуючи вищезазначене, з 01 січня 2017 року відпуск електричної енергії для потреб зовнішнього освітлення населених пунктів здійснюється за роздрібними тарифами відповідного класу напруги.

Слід зазначити, що скасування постанови НКРЕКП від 15 грудня 2016 року № 2210 призведе до збільшення перехресного субсидіювання в електроенергетиці, що суперечитиме зазначеному напрямку розвитку державної тарифної політики у цій сфері.

Щодо тарифів на електроенергію, яка використовується для міського електротранспорту

Законом України «Про електроенергетику» передбачено ринкове формування тарифів на електричну енергію. НКРЕКП здійснює регулювання цін (тарифів) на товари (послуги) суб'єктів природних монополій в паливно-енергетичному комплексі України, керуючись принципами, визначеними чинним законодавством, головним з яких є принцип балансу економічних інтересів споживачів та виробників, їх товарів і послуг, та забезпечення повного відшкодування споживачем економічно обґрунтованих витрат на виробництво, передачу та постачання електричної енергії.

На сьогодні відповідно до законів України та нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України окремі групи споживачів мають знижені (у порівнянні з ринковими) тарифи на електроенергію, а енергопостачальні компанії – втрати, які виникають від різниці між ринковим і установленим (зниженим) тарифом.

З метою компенсації цих втрат та відповідно недопущення погіршення стану розрахунків на Оптовому ринку електричної енергії України енергопостачальним компаніям надається компенсація втрат (дотації) від здійснення постачання електричної енергії.

Зазначена компенсація включається до тарифів на електричну енергію для непобутових споживачів (промисловість, сільське господарство, залізничний транспорт, бюджетні організації та інші споживачі) та відповідно збільшує їх на 20-25%.

Таким чином має місце перехресне субсидювання споживачів, які мають знижені (пільгові) тарифи (у тому числі, для міського електротранспорту), за рахунок інших споживачів електричної енергії.

Поетапна ліквідація перехресного субсидіювання і вирівнювання тарифів на електричну енергію визначена в розділі XII Коаліційної угоди, укладеної учасниками коаліції депутатських фракцій Верховної Ради України VIII скликання.

Крім того, підпунктом 2 пункту 2 розділу VI Закону України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України» передбачена необхідність здійснення НКРЕКП заходів для застосування ринкових цін на електричну енергію для всіх категорій споживачів, крім визначених груп побутових споживачів.

Слід відмітити, що Програмою діяльності Кабінету Міністрів України затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 14.04.2016 № 294 та схваленою Верховною Радою України 14 квітня 2016 року № 1099-VIII, передбачено ліквідацію перехресного субсидіювання, забезпечення прозорості встановлення тарифів та ефективної системи надання адресних субсидій.

Отже, приведення тарифів на електричну енергію для населення та інших споживачів, для яких застосовуються знижені (пільгові) тарифи на електроенергію, до ринкового рівня є одним з пріоритетних завдань вдосконалення державної тарифної політики в електроенергетиці.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 р. № 1192 «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України», з 1 січня 2017 року, постанова Кабінету Міністрів України від 26 червня 2007 р. № 881 «Про тарифи на електричну енергію для міського електротранспорту» втратила чинність.

З огляду на зазначене, НКРЕКП було прийнято постанову НКРЕКП від 24 листопада 2016 року № 2021 «Про внесення змін до постанови Національної комісії регулювання електроенергетики України від 11 березня 2010 року № 218», якою передбачено, виключення категорії споживачів «міський електротранспорт» із постанови Національної комісії регулювання енергетики України від 11 березня 2010 року № 218, якою встановлено окремі (пільгові) тарифи на електричну енергію для деяких категорій споживачів електричної енергії.

Ураховуючи вищезазначене, з 1 січня 2017 року електрична енергія для міського електротранспорту відпускатиметься за роздрібними тарифами на електричну енергію, що відпускається непобутовим споживачам відповідного класу напруги.

Слід зазначити, що скасування постанови НКРЕКП від 24 листопада 2016 року № 2021 призведе до збільшення перехресного субсидіювання в електроенергетиці, що суперечитиме вказаному напрямку розвитку державної тарифної політики у цій сфері. Крім того, зауважуємо, що питання надання субвенцій з державного бюджету не відноситься до компетенції НКРЕКП, повноваження якої визначено Законом України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

Щодо вартості нестандартного приєднання електроустановок до електричних мереж

Частиною першою статті 17² Закону України «Про електроенергетику» встановлено, що вартість послуг з приєднання розраховується електропередавальною організацією у порядку, передбаченому методикою розрахунку плати за приєднання електроустановок до електричних мереж, і обґрунтовується витратами, необхідними для будівництва та/або реконструкції електромереж від місця приєднання електроустановки замовника до місця забезпечення потужності.

Згідно з пунктом 2 розпорядження Кабінету Міністрів України від 06.07.2016 № 567-р «Про заходи з визначення вартості приєднання споживачів до електричних мереж електропередавальних організацій» (далі – Розпорядження), НКРЕКП було рекомендовано розробити методику розрахунку плати за приєднання споживачів з дозволеною до використання потужністю від 150 кВт до 5000 кВт.

Так, порядок розрахунку плати за приєднання електроустановок замовників до електричних мереж, збільшення існуючої або нововведеної приєднаної потужності електроустановок або зміни вимог до надійності електропостачання електроустановок встановлений Методикою розрахунку плати за приєднання електроустановок до електричних мереж, затвердженою постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, від 12.02.2013 № 115, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 28.02.2013 № 339/22871 (із змінами) (далі – Методика).

На виконання пункту 2 Розпорядження, НКРЕКП було розроблено проект постанови «Про затвердження Змін до Методики розрахунку плати за приєднання

електроустановок до електричних мереж».

07 листопада 2016 року з урахуванням пропозицій та зауважень від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань прийнято постанову НКРЕКП № 1946 «Про затвердження Змін до Методики розрахунку плати за приєднання електроустановок до електричних мереж», яку 16.11.2016 за № 1485/29615 зареєстровано в Міністерстві юстиції України.

Так, відповідно до положень пункту 4.2 вказаної Методики електропередавальна організація відповідно до формули 7 цієї Методики може щорічно (але не рідше одного разу на п'ять років) розраховувати питому вартість нестандартного приєднання, тис. грн/кВт (без податку на додану вартість), та надавати НКРЕКП відповідне розрахункове значення з обґрунтуваннями.

НКРЕКП розглядає надані електропередавальними організаціями відповідні розрахункові значення питомих вартостей нестандартного приєднання та встановлює на наступний календарний рік відповідні величини питомої вартості нестандартного приєднання, визначені відповідно до формули 7 цієї Методики, для кожної електропередавальної організації.

До дати визначення для суб'єктів природних монополій вартості заміщення (відтворення) активів з урахуванням фізичного зносу та коефіцієнта оптимізації усіма без винятку електропередавальними організаціями питома вартість нестандартного приєднання для електропередавальних організацій, які не визначили вартість заміщення (відтворення) активів, визначається відповідно до формули 8 цієї Методики на рівні середнього питомого значення за вихідними даними електропередавальних організацій, які вже визначили вартість заміщення (відтворення) активів.

29.11.2016 НКРЕКП звернулась до усіх електропередавальних організацій щодо надання розрахункових значень величин питомої вартості нестандартного приєднання електроустановок до електричних мереж на 2017 рік та отримала від електропередавальних організацій розрахунки величин питомої вартості нестандартного приєднання електроустановок до електричних мереж на 2017 рік.

З метою виконання вимог Закону України «Про електроенергетику» та вимог Методики, прийнято постанову НКРЕКП від 31.01.2017 № 148 «Про встановлення величин питомої вартості нестандартного приєднання електроустановок до електричних мереж на 2017 рік», якою затверджені величини питомої вартості нестандартного приєднання електроустановок до електричних мереж на 2017 рік для усіх електропередавальних організацій.

На виконання частини сьомої статті 14 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон) постанову НКРЕКП від 31.01.2017 № 148 «Про встановлення величин питомої вартості нестандартного приєднання електроустановок до електричних мереж на 2017 рік» надіслано для офіційного опублікування в Газету «Урядовий кур'єр».

Таким чином, постанови НКРЕКП від 15 грудня 2016 року № 2210 «Про визнання такою, що втратила чинність, постанови Національної комісії регулювання електроенергетики України» та від 31.01.2017 № 148 «Про встановлення величин питомої вартості нестандартного приєднання електроустановок до електричних мереж на 2017 рік» прийнято НКРЕКП на виконання Закону України «Про електроенергетику» та чинних нормативно-правових актів.

Крім того, вважаємо за необхідне звернути увагу, що на сьогодні частиною першою статті 16 Закону передбачено, що проекти рішень Регулятора з питань

встановлення цін (тарифів), затвердження інвестиційних програм, якщо відповідні повноваження щодо встановлення цін (тарифів), затвердження інвестиційних програм надані Регулятору законом, підлягають відкритому обговоренню. Крім того, згідно із частиною третьою статті 16 Закону, НКРЕКП має затвердити порядок проведення відкритого обговорення проектів рішень Регулятора.

Член НКРЕКП

Б. Циганенко